

Klimat- och
näringslivsdepartementet

Handläggare: Jonathan Lindgren

Yttrande över förordning om energieffektivisering för småhus (KN2023/02548)

Med anledning av förordning om energieffektivisering för småhus har Villaägarnas Riksförbund valt att avge följande yttrande.

- Förbundet uppmanar regeringen att avsätta betydande medel för att klara att betjäna den efterfrågan som kan uppstå för bidraget.
- Förbundet anser att det tänkta bidraget är otillräckligt i förhållande till de målsättningar som satts upp och förordar som komplement ett förstärkt ROT.
- Förbundet anser att kravet på F-sedel är för begränsande och därför bör tas bort.

Bakgrund

Regeringen avser med förordningen om energieffektivisering av småhus att underlätta för en snabb minskning av behovet av el i småhus. Den huvudsakliga målgruppen är småhus som värms med el respektive gas. Till motiv för förordningen anges de väsentligt högre kostnader som noterats i närtid samt målsättningar, dels beslutade i Sverige om 50 procent effektivare energianvändning till 2030 jämfört med 2005, men också utifrån en förväntad utformning av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) som ska färdigställas under fjärde kvartalet 2023.

Bidragets utformning

I förordningen föreslås ett bidrag till materialkostnader för energieffektivisering i småhus i form av konvertering från el eller gas till styrbara värmepumpar, anslutning till fjärrvärmenät eller till åtgärder som förbättrar klimatskärmen. Med klimatskärmen exemplifieras kostnader för tilläggsisolering, vindsisolering, fasadisolering, byte till dörrar

och fönster med bättre U-värde. Bidrag får ges till kostnader som beställts till material tidigast den 8 november 2022 och kunna utbetalas fram till slutet av 2025. Den som utför någon av de bidragsberättigade åtgärderna ska vara godkänd för F-skatt.

Bidrag föreslås utgå med högst 50 procent av de bidragsberättigade kostnaderna med ett tak om 60 000 kr per småhus, fördelat på högst 30 000 kronor för en konvertering och högst 30 000 kronor för klimatskärmsåtgärder. Golv för utbetalning av bidrag är 10 000 kronor.

Målsättningarna överskuggar bidragets omfattning

Det svenska energieffektiviseringsmålet och i synnerhet det kommande EU-direktivet EPBD är högt ställt. Även om Villaägarnas Riksförbund välkomnar ansatsen att med ett bidrag stödja hushållens anpassning måste konstateras att bidraget inte räcker för att ensamt uppnå målsättningarna. Erfarenheterna med till exempel elbilsstöd och solcellsstöd visar också att pengarna som avsatts för ett stöd av denna sort tenderar att ta slut. Hushåll som gjort tunga investeringar blir då utan stöd. Risken för att de medel som avsatts blir otillräckliga är särskilt stor med tanke på det stora intresse för energieffektivisering som nu föreligger. Villaägarna Riksförbund vill därför uppmana regeringen att avsätta betydande medel för att klara den efterfrågan som kan förväntas uppstå efter bidraget. En eventuell följd av bidragets inrättande som kan befaras, är också att producenter höjer prislappen för de tänkta åtgärderna i paritet med tillgängliga stöd. I utvärderingen av bidraget bör effekten av priserna särskilt utvärderas.

Det sektorsövergripande svenska energieffektiviseringsmålet har enligt budgetpropositionen UO 21 uppnått en måluppfyllelse till 31 procent och bedöms inte kunna uppnås till 2030 utan ytterligare styrmedel. Utifrån vad som framgår av EU-direktivet EPBD tycks målsättningarna mycket högt ställda med krav om att befintligt bostadsbestånd ska uppnå en energiförbrukning jämförbar med energiklass D till 2033. För ett hushåll att gå från Energiklass G till D krävs både konvertering och omfattande klimatskärm. En investering i luftvärmepump överstiger 100 000 kr. Att göra klimatskärmsåtgärder innebär också betydande kostnader. Sammantaget, om de ansträngningar som EPBD kräver ska uppfyllas för ett hus som börjar i energiklass G, står kostnaderna för energieffektiviseringarna i paritet med fastighetens värde på många håll i Sverige.

För att i någon mån möjliggöra uppfyllandet av dagens målsättningar finns det skäl att utöver det föreslagna bidraget även använda sig av det beprövade instrumentet ROT. Villaägarnas Riksförbund förordar att ROT-avdraget höjs från 50 000 kr till 100 000 kr. Avdraget behöver också återställas från 30 procent till 50 procent. Dessutom bör det vara möjligt att ackumulera ROT-avdraget över 5 år för att kunna göra större investeringar.

Kravet på F-skattsedel är för begränsande

Förordningens krav att den som utför någon av de bidragsberättigade åtgärderna ska vara godkänd för F-skatt tvingar fastighetsägaren att anlita en hantverkare. För flera av

åtgärderna är det emellertid fullt möjligt för den händige att själv utföra installationerna.
Kravet på F-skattsedel blir då kraftigt fördyrande.

Villaägarnas Riksförbund

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kenneth Kanckos', written in a cursive style.

Kenneth Kanckos

Förbundsdirektör